

Algemene leverings- en betalingsvoorwaarden van:

PiVOT B.V.
Rijksstraatweg 69
3956 CJ Leersum

Inschrijfnummer K.v.K. voor Midden Nederland te Utrecht: 302097820000

Artikel 1: Toepasselijkheid

1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen en op alle overeenkomsten van koop en verkoop en/of huur en verhuur en/of tot het verrichten van werkzaamheden en/of advisering van PiVOT B.V., gevestigd te Leersum, hierna te noemen: "PiVOT".
2. De opdrachtgever c.q. koper c.q. huurder zal in het navolgende worden aangeduid als "de wederpartij".
3. Andersluidende voorwaarden maken alleen deel uit van de tussen partijen gesloten overeenkomst indien en voor zover beide partijen zulks nadrukkelijk schriftelijk zijn overeengekomen.
4. Onder "schriftelijk" wordt in deze algemene voorwaarden tevens verstaan: per e-mail, per fax of enige andere wijze van communicatie die met het oog op de stand der techniek en de in het maatschappelijk verkeer geldende opvattingen hiermee gelijk kan worden gesteld.
5. De door PiVOT te vervaardigen c.q. te maken adviezen, ontwerpen, berekeningen, tekeningen, maquettes, schetsen e.d. zullen in het navolgende worden aangeduid als "de bescheiden". Onder "de bescheiden" worden in deze algemene voorwaarden met name schriftelijke bescheiden verstaan. Onder de "schriftelijke" bescheiden wordt tevens verstaan de op andere media vastgelegde werken, zoals op computerschijven, op cd-roms, diskettes of welke andere gegevensdragers ook. Een en ander, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen.
6. Onder "zaken" wordt in het navolgende verstaan: alle door PiVOT te leveren bescheiden, software apparatuur e.d. alsmede alle door PiVOT in het kader van verhuur aan de wederpartij ter beschikking gestelde apparatuur en overige zaken. Waar in deze algemene voorwaarden een bepaling specifiek ziet op één van de genoemde zaken, zal de specifieke term voor deze zaak gebruikt worden.
7. Het door de wederpartij zonder commentaar accepteren en behouden van een offerte of opdrachtbevestiging, waarop naar deze voorwaarden is verwezen, geldt als instemming met de toepassing ervan.
8. Het mogelijk niet van toepassing zijn van een (deel van een) bepaling van deze algemene voorwaarden laat de toepasselijkheid van de overige bepalingen onverlet.

Artikel 2: Overeenkomsten

1. Mondelinge afspraken binden PiVOT eerst nadat deze schriftelijk door PiVOT zijn bevestigd, dan wel zodra PiVOT met instemming van de wederpartij een aanvang met de uitvoeringshandelingen heeft gemaakt.
2. Aanvullingen of wijzigingen op de algemene voorwaarden of anderszins wijzigingen of aanvullingen op de overeenkomst worden eerst na schriftelijke bevestiging door PiVOT bindend.

Artikel 3: Aanbiedingen

1. Alle aanbiedingen, offertes, prijslijsten etc. van PiVOT zijn vrijblijvend, tenzij ze een termijn voor aanvaarding bevatten. Indien een offerte c.q. aanbieding een vrijblijvend aanbod bevat en dit aanbod wordt door de wederpartij aanvaard, heeft PiVOT het recht het aanbod binnen 2 werkdagen na ontvangst van de aanvaarding te herroepen.
2. Indien de wederpartij een aanbieding c.q. offerte niet aanvaardt, is hij verplicht op het eerste verzoek van PiVOT, alle bij de aanbieding c.q. offerte geleverde bescheiden aan PiVOT te retourneren.
3. Getoonde en verstrekte brochures en/of modellen, informatie op de website e.d. gelden slechts ter aanduiding. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen.
4. PiVOT heeft het recht de kosten die gemoeid zijn met de aanbieding c.q. offerte bij de wederpartij in rekening te brengen, mits PiVOT de wederpartij vooraf schriftelijk op deze kosten heeft gewezen.

Artikel 4: Honorarium, kosten en declaratie

1. Het bedrag dat aan honorarium bij de wederpartij in rekening wordt gebracht is, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen, berekend op basis van het aantal bestede uren en onder toepassing van de gebruikelijke uurtarieven van PiVOT.
2. De door PiVOT gehanteerde prijzen c.q. uurtarieven alsmede de in de aanbiedingen, offertes, prijslijsten e.d. vermelde prijzen c.q. uurtarieven zijn exclusief BTW en eventuele kosten. Deze kosten kunnen onder meer - doch niet uitsluitend - bestaan uit reiskosten, verzendkosten, administratiekosten en declaraties van ingeschakelde derden. Een en ander tenzij schriftelijk anders wordt vermeld.
3. Indien een gemaakte afspraak – waaronder bijvoorbeeld wordt verstaan een geplande bespreking ten kantore van PiVOT c.q. de wederpartij – niet of niet-tijdig wordt nagekomen, dan wordt de daarvoor gereserveerde tijd op basis van de gebruikelijke uurtarieven van PiVOT, aan de wederpartij in rekening gebracht. Niet-tijdige nakoming omvat onder meer het afzeggen c.q. verzetten van een gemaakte afspraak minder dan 24 uren van tevoren.
4. PiVOT zal na beëindiging van een (deel)taak eenmaal per maand of eenmaal per kwartaal aan de wederpartij een declaratie voor de verrichte werkzaamheden doen toekomen, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen.
5. Ingeval van onenigheid over het aantal bestede en/of de in rekening gebrachte uren, is de urenregistratie van PiVOT bindend. Een en ander behoudens bewijs van het tegenovergestelde van de kant van de wederpartij.
6. Indien tussen de datum van het sluiten van de overeenkomst en de uitvoering van de overeenkomst door de overheid en/of vakorganisaties wijziging wordt gebracht in lonen, arbeidsvoorwaarden of sociale verzekeringen, door PiVOT verschuldigde belastingen en dergelijke dan wel indien zich significante prijswijzigingen voordoen met betrekking tot valuta en in- en uitvoerrechten is PiVOT gerechtigd deze verhogingen aan de wederpartij door te berekenen. Mocht tussen voormelde data een nieuwe tarievenlijst door PiVOT worden uitgegeven, al dan niet ten gevolge van prijswijzigingen bij toeleveranciers van PiVOT, en in werking treden, dan is PiVOT gerechtigd de daarin vermelde prijzen c.q. tarieven aan de wederpartij in rekening te brengen.

Artikel 5: Inschakeling derden

Indien en voor zover een goede uitvoering van de overeenkomst dit vereist, heeft PiVOT het recht bepaalde werkzaamheden c.q. leveringen door derden te laten verrichten. Een en ander ter beoordeling van PiVOT.

Artikel 6: Verplichtingen van de wederpartij

1. De wederpartij dient ervoor zorg te dragen dat:
 - a. PiVOT op de vooraf bekend gemaakte werktijden toegang krijgt tot de locatie(s) waar de werkzaamheden dienen te worden verricht. De locatie(s) dient c.q. dienen te voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen en andere overheidsvoorschriften;
 - b. alle gegevens, welke PiVOT nodig heeft voor het naar haar oordeel adequaat uitvoeren van de werkzaamheden, in de gewenste vorm en op een nader te bepalen tijdstip aan PiVOT worden verstrekt;
 - c. alle te verstrekken gegevens juist en volledig zijn. De wederpartij vrijwaart PiVOT voor eventuele gevolgen voortvloeiend uit het niet juist en/of onvolledig zijn van voornoemde gegevens;
 - d. PiVOT tijdig geïnformeerd wordt over ontwikkelingen binnen de organisatie van de wederpartij c.q. overige ontwikkelingen die relevant zijn of kunnen zijn voor de uitvoering van opdracht en het mogelijk verlenen van aanvullende en/of nieuwe opdrachten. Onder dergelijke ontwikkelingen wordt bijvoorbeeld - doch niet uitsluitend - verstaan: wijzigingen in de door de wederpartij benodigde materialen c.q. wijzigingen in de omstandigheden waaronder de overeenkomst dient te worden uitgevoerd dan wel wijzigingen in of op de locatie waar de overeenkomst dient te worden uitgevoerd;
 - e. de benodigde vergunningen aanwezig zijn, indien en voor zover deze nodig zijn voor de uitvoering van de werkzaamheden;
 - f. PiVOT kan beschikken over voldoende gelegenheid voor aanvoer, opslag en/of afvoer van materialen en hulpmiddelen;
 - g. PiVOT kan beschikken over aansluitmogelijkheden voor eventueel benodigde energie, zoals elektriciteit, gas, water e.d. De kosten van verbruik hiervan zijn voor rekening van de wederpartij;
 - h. PiVOT tijdig kan beschikken over de overige tussen partijen overeengekomen voorzieningen waarvoor de wederpartij conform de overeenkomst zal zorg dragen;
 - i. indien ook derden in de betreffende ruimte c.q. op de betreffende locatie werkzaamheden moeten verrichten, die werkzaamheden dusdanig georganiseerd zijn, dat PiVOT haar werkzaamheden aldaar onbelemmerd kan verrichten;
 - j. derden die – al dan niet voor het verrichten van werkzaamheden – aanwezig zijn op de plaats(en) waar de werkzaamheden verricht worden geen schade kunnen toebrengen aan zaken van PiVOT;
 - k. er sprake is van een toereikende verzekering voor de mogelijkerwijs uit de uitvoering van de overeenkomst voortvloeiende risico's.
2. De wederpartij is aansprakelijk voor verlies van en/of schade aan de materialen, apparaten e.d. die PiVOT tijdens de uitvoering van de werkzaamheden op de door de wederpartij aangewezen locatie(s) gebruikt en/of bij de wederpartij heeft opgeslagen, ook indien die schade is veroorzaakt door, door de wederpartij tot deze locatie(s) toegelaten derden waaronder begrepen het publiek dat de door of voor de wederpartij georganiseerde show of voorstelling bezoekt.
3. Indien de wederpartij niet of niet tijdig aan voornoemde verplichtingen voldoet en de te verrichten werkzaamheden c.q. leveringen daardoor vertraging oplopen, is PiVOT gerechtigd de

daaraan verbonden kosten en/of schade bij de wederpartij in rekening te brengen. Wederpartij vrijwaart PiVOT voor alle aanspraken voor geleden schade die door deze vertraging is ontstaan.

Artikel 7: Levering en leveringstermijnen

1. Opgegeven termijnen waarbinnen de zaken moeten zijn geleverd of de werkzaamheden zijn verricht, kunnen nimmer worden beschouwd als fatale termijnen, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen. Indien PiVOT zijn verplichtingen uit de overeenkomst niet c.q. niet tijdig nakomt, dient zij derhalve schriftelijk in gebreke te worden gesteld.
2. Bij levering c.q. uitvoering van de werkzaamheden in gedeelten wordt elke levering c.q. fase als een afzonderlijke transactie beschouwd en kan door PiVOT per transactie worden gefactureerd.
3. Het risico betreffende de geleverde zaken gaat over op de wederpartij op het moment van levering. Onder levering wordt in het kader van deze algemene voorwaarden verstaan: het moment waarop de te leveren zaken het pand of het magazijn van PiVOT verlaten of voor afhalen ter beschikking staan van de wederpartij.
4. Indien het niet mogelijk blijkt de zaken aan de wederpartij te leveren c.q. indien de zaken niet worden afgehaald, wegens een oorzaak gelegen in de sfeer van de wederpartij, behoudt PiVOT zich het recht voor de bestelde zaken voor rekening en risico van de wederpartij op te slaan. Na opslag geldt een termijn van 1 maand waarbinnen de wederpartij PiVOT in staat moet stellen de zaken alsnog te leveren dan wel waarbinnen hij de zaken moet afhalen. Een en ander, tenzij PiVOT uitdrukkelijk schriftelijk een andere termijn heeft gesteld.
5. Indien de wederpartij ook na verloop van de in lid 4 van dit artikel bedoelde termijn in gebreke blijft aan zijn verplichtingen te voldoen, is de wederpartij in verzuim en heeft PiVOT het recht de overeenkomst schriftelijk en met onmiddellijke ingang, zonder voorafgaande of nadere ingebrekestelling, zonder rechterlijke tussenkomst en zonder tot vergoeding van schade, kosten en rechten gehouden te zijn, geheel of gedeeltelijk te ontbinden. PiVOT is alsdan gerechtigd de zaken aan derden te verkopen.
6. Het voorafgaande laat de verplichting van de wederpartij de overeengekomen c.q. bedongen c.q. verschuldigde prijs, alsmede eventuele opslag- en/of andere kosten te voldoen onverlet.
7. PiVOT is bevoegd om - ter zake de nakoming van financiële verplichtingen van de wederpartij - vooruitbetaling of zekerheid van de wederpartij te verlangen, alvorens tot levering over te gaan.

Artikel 8: Voortgang, uitvoering werkzaamheden

1. PiVOT kan niet eerder verplicht worden met de levering van zaken c.q. de uitvoering van werkzaamheden te beginnen, dan nadat alle daarvoor noodzakelijke gegevens in haar bezit zijn, zij de eventueel overeengekomen (vooruit)betaling heeft ontvangen en de wederpartij anderszins aan zijn voor de uitvoering van de overeenkomst noodzakelijke verplichtingen heeft voldaan. Bij hierdoor ontstane vertragingen, zullen de opgegeven leveringstermijnen naar evenredigheid worden bijgesteld. Ter zake aanvaardt PiVOT geen enkele aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, door de wederpartij geleden.
2. Wanneer de leveringen of de werkzaamheden, door oorzaken buiten de schuld van PiVOT, niet normaal of zonder onderbreking kunnen geschieden, en/of indien de wederpartij in gebreke blijft met betrekking tot de nakoming van de verplichtingen zoals in lid 1 van dit artikel alsmede in artikel 6, is PiVOT gerechtigd de daaruit voortvloeiende kosten, waaronder begrepen gederfd arbeidsloon, voorrijkosten en schade aan de wederpartij in rekening te brengen.
1. Indien tijdens de uitvoering van de door PiVOT aangenomen werken blijkt, dat deze onuitvoerbaar zijn, hetzij ten gevolge van aan haar niet bekende omstandigheden, hetzij door welke overmacht dan ook, heeft PiVOT het recht te vorderen dat partijen in overleg zullen treden om te onderzoeken op welke wijze de aan haar verstrekte opdracht zodanig gewijzigd kan worden, dat de uitvoering

van de werkzaamheden mogelijk wordt, behoudens wanneer hetzelfde ten gevolge van de onbekende omstandigheden of overmacht nimmer mogelijk zal zijn. In het geval uitvoering onmogelijk is gebleken heeft PiVOT het recht de overeenkomst te ontbinden zonder tot enige schadevergoeding aan de wederpartij verplicht te zijn. PiVOT heeft recht op volledige vergoeding van de tot het moment van ontbinden reeds door haar verrichte werkzaamheden.

2. Alle onkosten welke door PiVOT worden gemaakt ten verzoeken van de wederpartij komen geheel voor rekening van laatstgenoemde, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
3. Indien PiVOT de wederpartij met betrekking tot de te leveren bescheiden eerst een conceptversie doet toekomen, zal de wederpartij deze conceptversie controleren en zijn op- en/of aanmerkingen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 5 werkdagen na ontvangst van de conceptversie, aan PiVOT kenbaar maken. Indien nodig, wordt het concept door PiVOT aangepast. Op verzoek van de wederpartij zal nogmaals een conceptversie worden aangeleverd. Bij overhandiging of toezending van deze bescheiden heeft PiVOT het recht de wederpartij te verzoeken voor akkoord te paraferen.
4. Indien de wederpartij wijzigingen in het definitieve ontwerp wenst, dan is de wederpartij verplicht eerst PiVOT in staat te stellen het ontwerp op kosten van de wederpartij te wijzigen. PiVOT zal de gewenste wijzigingen aanbrengen, tenzij dit in redelijkheid niet van hem kan worden verlangd. Indien PiVOT de wijzigingen niet zelf wenst aan te brengen, zal PiVOT de wederpartij toestemming verlenen het ontwerp te wijzigen, tenzij het verlenen van toestemming in redelijkheid niet van PiVOT kan worden verlangd.

Artikel 4: Vertrouwelijke informatie

1. Partijen zijn over en weer verplicht tot geheimhouding van alle informatie die zij in het kader van het sluiten en uitvoeren van de overeenkomst hebben verkregen en waarvan zij weten dan wel (hadden) kunnen vermoeden dat die informatie vertrouwelijk behandeld moe(s)t worden. Een en ander, tenzij een partij ingevolge wet- en/of regelgeving dan wel een rechterlijke uitspraak gehouden is voornoemde informatie aan enige derde te verstrekken en deze partij zich niet kan beroepen op een wettelijk of een door de rechter toegestaan verschoningsrecht.
2. Iedere partij zal alle redelijkerwijs te nemen voorzorgsmaatregelen treffen teneinde de van de andere partij ontvangen informatie van vertrouwelijke aard geheim te houden.
3. Partijen staan er voor in dat hun personeel en andere personen, die onder hun supervisie op enigerlei wijze bij de uitvoering van de overeenkomst betrokken zijn, zich aan de geheimhoudingsplicht als bedoeld in dit artikel zullen houden.
4. PiVOT verplicht zich alle ter beschikking gekregen software, informatiedragers en informatie zonder uitstel en onverwijld en onvoorwaardelijk aan de wederpartij terug te geven binnen 5 werkdagen nadat de wederpartij daarom heeft verzocht.
5. Het is PiVOT toegestaan te publiceren over de door haar verrichte diensten en werkzaamheden alsmede om methodes e.d. te hergebruiken, mits dit anoniem geschiedt, zodanig dat de privacy van de wederpartij gewaarborgd blijft.

Artikel 5: Verrekening van meer- en minderwerk

1. Meer- en minderwerk dient mondeling of schriftelijk tussen PiVOT en de wederpartij overeengekomen te worden en zo nodig schriftelijk te worden bevestigd.
2. Verrekening van meer- en/of minderwerk vindt plaats:
 - a. in geval van wijzigingen in de oorspronkelijke opdracht;
 - b. in geval van onvoorzienbare kostenverhogingen of -verlagingen en afwijkingen van verrekenbare en/of geschatte hoeveelheden;
 - c. in gevallen als in deze voorwaarden bepaald.

3. Verrekening van meer- en/of minderwerk geschiedt ineens bij de eindafrekening, tenzij partijen schriftelijk anders zijn overeengekomen.
4. Indien het totaalbedrag van het minderwerk dat van het meerwerk overtreft, heeft PiVOT recht op een vergoeding van 15% van het overtreffende bedrag van het minderwerk.

Artikel 6: Transport

1. Verzending van bestelde zaken geschiedt op een door PiVOT te bepalen wijze, doch voor rekening en risico van de wederpartij, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen.
2. PiVOT is niet aansprakelijk voor schade, van welke aard en vorm dan ook, die verband houdt met het transport, al dan niet aan de zaken geleden.
3. De wederpartij dient zich tegen voormelde risico's adequaat te verzekeren.
4. De wederpartij staat in voor een goede bereikbaarheid van de plaats van bestemming c.q. losplaats en is verantwoordelijk voor de uitlading c.q. lossing.
5. Niet-geaccepteerde bestellingen c.q. leveringen worden door PiVOT, voor rekening en risico van de wederpartij, opgeslagen, een en ander conform het bepaalde in artikel 7.

Artikel 7: Reclames en retourzendingen

1. De wederpartij is verplicht direct bij het in ontvangst nemen van de door PiVOT geleverde zaken tot controle ervan over te gaan. Indien zichtbare defecten, fouten, onvolkomenheden of gebreken e.d. worden geconstateerd, dient zulks te worden aangetekend op de vrachtbrief c.q. de begeleidingsbon en onmiddellijk ter kennis van PiVOT te worden gebracht, dan wel dient de wederpartij PiVOT binnen 24 uur na het in ontvangst nemen van de zaken hiervan op de hoogte te stellen, zulks gevolgd door een onmiddellijke schriftelijke bevestiging hiervan aan PiVOT.
2. Overige reclames dienen per aangetekend schrijven direct na ontdekking, maar in ieder geval binnen 1 jaar na levering, aan PiVOT te worden gemeld. Een en ander voor eigen verantwoordelijkheid van de wederpartij.
3. Ten aanzien van door PiVOT geleverde gebruikte ("tweede hands") zaken is geen reclame mogelijk, tenzij nog een beroep gedaan kan worden op de door de fabrikant van de zaak gegeven garantie.
4. Indien bovengemelde reclames niet binnen de daar bedoelde termijnen aan PiVOT kenbaar gemaakt zijn, worden de zaken geacht in goede staat te zijn ontvangen c.q. de uit te voeren werkzaamheden geacht goed te zijn uitgevoerd. Tevens worden de uit te voeren werkzaamheden geacht goed te zijn uitgevoerd indien de wederpartij het geleverde werk of een gedeelte van het geleverde werk in gebruik heeft genomen c.q. laten nemen.
5. Reclames schorten de betalingsverplichting van de wederpartij niet op.
6. PiVOT dient in staat te worden gesteld de klacht te onderzoeken. Indien voor het onderzoek naar de klacht retourzending noodzakelijk blijkt, geschiedt die slechts voor rekening en risico van PiVOT indien laatstgenoemde daarmee zijn uitdrukkelijke schriftelijke instemming vooraf heeft betuigd.
7. In alle gevallen geschiedt retourzending op een door PiVOT te bepalen wijze. Retourzending geschiedt voor rekening en risico van de wederpartij, tenzij PiVOT de reclame gegrond verklaart.
8. Indien de zaken na aflevering van aard en/of samenstelling zijn veranderd, geheel of gedeeltelijk zijn be- of verwerkt of beschadigd, vervalt elk recht op reclame.
9. In geval van terechte reclames zal de schade worden afgewikkeld krachtens het bepaalde in artikel 14.

Artikel 8: Aansprakelijkheid en garantie

1. PiVOT kwijt zich van haar taak zoals van een bedrijf in haar branche mag worden verwacht, maar aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade, met inbegrip van overlijdens- en letselschade, gevolgschade, bedrijfsschade, winstdervingen en/of stagnatieschade, die het gevolg is van handelen of nalaten van PiVOT, haar personeel dan wel door haar ingeschakelde derden, tenzij dwingendrechtelijke bepalingen zich hiertegen verzetten.
2. De in dit artikel opgenomen beperkingen van de aansprakelijkheid gelden niet indien de schade te wijten is aan opzet en/of bewuste roekeloosheid van PiVOT, haar directie en/of haar leidinggevend personeel.
3. Onverminderd het bepaalde in de overige leden van dit artikel wordt de aansprakelijkheid van PiVOT, uit welke hoofde ook, beperkt tot het factuurbedrag van de geleverde zaken c.q. verrichte werkzaamheden.
4. Onverminderd het bepaalde in de overige leden van dit artikel is de aansprakelijkheid te allen tijde beperkt tot maximaal het bedrag van de door de assuradeur van PiVOT in het voorkomende geval te verstrekken uitkering, voor zover PiVOT hiervoor verzekerd is.
5. PiVOT staat in voor de gebruikelijke normale kwaliteit en deugdelijkheid van het door haar gemaakte en geleverde; de feitelijke levensduur ervan kan echter nimmer worden gegarandeerd.
6. Bij het realiseren van ontwerpen van PiVOT is PiVOT niet aansprakelijk voor welke schade dan ook door het niet conform de ter plaatse geldende wet- en regelgeving zijn en/of uitvoeren van de ontwerpen. De aansprakelijkheid voor deze schade berust bij de wederpartij die PiVOT zal vrijwaren voor alle aanspraken ter zake de ontwerpen en de uitvoering ervan.
7. PiVOT is niet aansprakelijk voor de kwaliteit van de uitvoering van haar ontwerpen door - of in opdracht van - de wederpartij en de schade die hierdoor eventueel kan ontstaan.
8. Indien zich in de geleverde zaken zichtbare fouten, onvolkomenheden en/of gebreken voordoen die reeds op het moment van levering aanwezig moeten zijn geweest, verplicht PiVOT zich die zaken, naar haar keuze, kosteloos te herstellen dan wel te vervangen.
7. PiVOT garandeert niet en wordt nimmer geacht gegarandeerd te hebben dat de geleverde zaken geschikt zijn voor het doel waarvoor de wederpartij deze wenst te doen gebruiken of gebruikt.
8. Zo door PiVOT geleverde (al dan niet gebruikte) zaken door de fabrikant van een garantie zijn voorzien, zal die garantie op gelijke wijze tussen partijen gelden. PiVOT zal de wederpartij hierover schriftelijk informeren.
9. De wederpartij verliest diens rechten jegens PiVOT, is aansprakelijk voor alle schade en vrijwaart PiVOT tegen iedere aanspraak van derden ter zake van schadevergoeding indien en voor zover:
 - a. voormelde schade is ontstaan door ondeskundig en/of met instructies, adviezen, gebruiksaanwijzingen of bijsluiters van PiVOT strijdig gebruik en/of ondeskundige bewaring (opslag) van de geleverde zaken door de wederpartij;
 - b. voormelde schade is ontstaan door fouten, onvolledigheden of onjuistheden in gegevens, materialen, informatiedragers e.d. die door of namens de wederpartij aan PiVOT zijn verschaft en/of voorgeschreven.

Artikel 9: Betaling

1. Betaling dient binnen 30 dagen na de factuurdatum te geschieden, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen.
2. Indien een factuur na het verstrijken van de in lid 1 bedoelde termijn niet volledig is betaald:
 - a. zal de wederpartij aan PiVOT een vertragingsrente verschuldigd zijn ter grootte van 2% per maand cumulatief te berekenen over de hoofdsom. Gedeelten van een maand worden in deze als volle maanden aangemerkt;

- b. zal de wederpartij, na daartoe door PiVOT te zijn gemaand, ter zake van buitengerechtelijke kosten minimaal verschuldigd zijn 15% van de som van de hoofdsom en de verdragingsrente met een absoluut minimum van € 150,00;
 - c. heeft PiVOT het recht, voor elke aan de wederpartij verzonden betalingsherinnering, aanmaning e.d., een bedrag van tenminste € 20,00 ter zake administratiekosten bij de wederpartij in rekening te brengen. PiVOT zal dit in de overeenkomst en/of op de factuur vermelden.
3. Ter keuze van PiVOT kan in voorgaande of daarmee overeenstemmende omstandigheden, zonder nadere ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst, de overeenkomst geheel of gedeeltelijk worden ontbonden, al dan niet gecombineerd met een eis tot schadevergoeding.
4. Indien de wederpartij niet tijdig aan diens betalingsverplichtingen heeft voldaan, is PiVOT bevoegd de nakoming van de jegens de wederpartij aangegane verplichtingen tot levering c.q. tot het verrichten van werkzaamheden op te schorten totdat de betaling is geschied of deugdelijke zekerheid hiervoor is gesteld. Hetzelfde geldt reeds vóór het moment van in verzuim zijn indien PiVOT het redelijke vermoeden heeft dat er redenen zijn om aan de kredietwaardigheid van de wederpartij te twifelen.
5. Door de wederpartij gedane betalingen strekken steeds ter afdoening van alle verschuldigde renten en kosten en vervolgens van opeisbare facturen die het langst openstaan, tenzij de wederpartij bij betaling uitdrukkelijk schriftelijk vermeldt dat de voldoening betrekking heeft op een latere factuur.
6. Indien de wederpartij, uit welken hoofde ook, één of meerdere tegenvorderingen op PiVOT heeft, dan wel zal verkrijgen, ziet de wederpartij af van het recht op verrekening met betrekking tot deze vordering(en). Genoemde afstand van het recht op verrekening geldt eveneens indien de wederpartij surséance van betaling aanvraagt of in staat van faillissement wordt verklaard.

Artikel 10: Intellectuele eigendomsrechten

1. PiVOT is en blijft rechthebbende op bestaande en/of toekomstige rechten van intellectuele eigendom ter zake inhoud en vorm van door PiVOT samengestelde en geassembleerde licht-, geluid- en/of beeldconfiguraties en ontwerpen, rapporten, tekeningen, software modellen e.d. die op deze configuraties betrekking hebben.
2. De uitoefening van de in het vorige lid vermelde rechten - openbaarmaking of overdracht van gegevens daaronder begrepen - is zowel tijdens als na afloop van de uitvoering van de opdracht uitdrukkelijk en uitsluitend aan PiVOT voorbehouden.
3. Slechts na betaling van het tengevolge van een gesloten overeenkomst aan PiVOT verschuldigde, komt aan de wederpartij ter zake het voorgaande een niet exclusief gebruiksrecht toe.
4. Ingeval door de wederpartij een gebruiksrecht wordt verkregen, geldt dit slechts voor gebruik binnen het land, de staat of de regio waarvoor de wederpartij het gebruiksrecht heeft gekregen.
5. Door het verstrekken van gegevens aan PiVOT verklaart de wederpartij dat geen inbreuk op het auteursrecht of enig ander intellectueel eigendomsrecht van derden wordt gemaakt en vrijwaart hij PiVOT in en buiten rechte voor alle gevolgen, zowel financiële als andere, die hieruit (kunnen) voortvloeien.

Artikel 11: Eigendomsvoorbehoud

1. PiVOT behoudt zich de eigendom van de geleverde en te leveren zaken voor tot op het tijdstip waarop de wederpartij aan diens ermee verbandhoudende betalingsverplichtingen jegens PiVOT heeft voldaan. Die betalingsverplichtingen bestaan uit het betalen van de koopprijs, vermeerderd met vorderingen ter zake van verrichte werkzaamheden die met die levering verband houden,

alsmede vorderingen ter zake, eventuele, schadevergoeding wegens tekortschieten in de nakoming van verplichtingen aan de zijde van de wederpartij.

2. PiVOT behoudt zich het recht voor de montage van geleverde materialen en zaken op te schorten, totdat de wederpartij aan zijn ermee verbandhoudende betalingsverplichting heeft voldaan.
3. Ingeval PiVOT een beroep doet op het eigendomsvoorbehoud, geldt de ter zake gesloten overeenkomst als ontbonden, onverminderd het recht van PiVOT vergoeding van schade, gederfde winst en interest te vorderen.
4. De wederpartij is verplicht PiVOT terstond schriftelijk op de hoogte te stellen van het feit dat derden rechten doen gelden op zaken waarop krachtens dit artikel een eigendomsvoorbehoud rust.
5. De wederpartij is verplicht de onder het eigendomsvoorbehoud vallende zaken te verzekeren en verzekerd te houden tegen onder andere brand, explosie- en waterschade en andere van buitenaf komende onheilen en diefstal en de polis van deze verzekering op eerste verzoek aan PiVOT ter inzage te geven.
6. De onder het eigendomsvoorbehoud vallende zaken mogen door de wederpartij slechts in het kader van een normale bedrijfsuitoefening worden doorverkocht.

Artikel 12: Pand

1. Tot op het tijdstip waarop de wederpartij volledig aan diens ermee verbandhoudende betalingsverplichtingen jegens PiVOT heeft voldaan, is de wederpartij niet bevoegd:
 - a. geleverde zaken aan derden in onderpand te geven;
 - b. een bezitloos pandrecht erop te vestigen;
 - c. de zaken voor opslag in de feitelijke macht van één of meerdere financiers te brengen.
2. Handelt de wederpartij in strijd met het vorige lid dan zal dat worden aangemerkt als toerekenbare niet nakoming aan diens zijde. PiVOT kan alsdan terstond, zonder tot enige ingebrekestelling te zijn gehouden, diens verplichtingen uit de overeenkomst opschorten, dan wel de overeenkomst ontbinden, onverminderd het recht van PiVOT op vergoeding van schade, gederfde winst en interest.

Artikel 13: Overmacht

1. Ingeval er sprake is van overmacht is PiVOT gerechtigd de overeenkomst te ontbinden dan wel de nakoming van zijn verplichtingen jegens de wederpartij voor een redelijke termijn op te schorten zonder tot enige schadevergoeding gehouden te zijn.
2. Onder overmacht wordt in het kader van deze algemene voorwaarden verstaan: een niet-toerekenbare tekortkoming aan de zijde van PiVOT, van de door hem ingeschakelde derden of toeleveranciers of een andere gewichtige reden aan de zijde van PiVOT.
3. Indien er sprake is van overmacht als de overeenkomst ten dele is uitgevoerd, is de wederpartij gehouden zijn verplichtingen jegens PiVOT tot aan dat moment na te komen.
4. Als omstandigheden waarin sprake zal zijn van overmacht zullen onder meer worden verstaan: oorlog, oproer, mobilisatie, binnen- en buitenlandse onlusten, overheidsmaatregelen, staking en uitsluiting door werknemers of dreiging van deze e.d. omstandigheden; verstoring van de ten tijde van het aangaan van de overeenkomst bestaande valutaverhoudingen; bedrijfsstoringen door brand, natuurverschijnselen, door weersomstandigheden, wegblokkades e.d. ontstane transportmoeilijkheden en leveringsproblemen, ongeval of andere voorvallen.

Artikel 14: Annulering en ontbinding

1. De wederpartij doet afstand van alle rechten op ontbinding van de overeenkomst ex artikel 6:265 e.v. B.W. of andere wettelijke bepalingen, tenzij annulering krachtens dit artikel is overeengekomen.
2. Onder annulering wordt in het kader van deze algemene voorwaarden verstaan: het vóór aanvang van de uitvoering van de overeenkomst beëindigen van de overeenkomst door één der partijen.
3. Ingeval de wederpartij de overeenkomst annuleert, is hij aan PiVOT een door PiVOT nader te bepalen vergoeding verschuldigd. De wederpartij is gehouden alle kosten, schaden alsmede de gederfde winst aan PiVOT te vergoeden.
4. Annulering door de wederpartij is slechts mogelijk indien PiVOT daarin toestemt.
5. Annulering van de (huur)overeenkomst door de wederpartij dient zo tijdig mogelijk te geschieden. Bij annulering is PiVOT gerechtigd de overeengekomen (huur)prijs al dan niet geheel aan de wederpartij in rekening te brengen conform de navolgende bepalingen:
 - a. bij annulering binnen een termijn van 7 tot 3 dagen vóór aanvang van de (huur)overeenkomst c.q. levering: 25% van de overeengekomen (huur)prijs;
 - b. bij annulering binnen een termijn van 3 tot 1 dag(en) vóór aanvang van de (huur)overeenkomst c.q. levering: 50% van de overeengekomen (huur)prijs;
 - c. bij annulering binnen 24 uur vóór aanvang van de (huur)overeenkomst c.q. levering: de volledig overeengekomen (huur)prijs.
7. De wederpartij is tegenover derden aansprakelijk voor de gevolgen van de annulering en vrijwaart PiVOT ter zake.
8. Door de wederpartij reeds betaalde bedragen worden niet gerestitueerd.

Artikel 15: Faillissement, beschikkingsonbevoegdheid e.d.

1. Onverminderd het bepaalde in de overige artikelen van deze voorwaarden wordt de tussen de wederpartij en PiVOT gesloten overeenkomst ontbonden zonder dat rechterlijke tussenkomst en zonder dat enige ingebrekestelling zal zijn vereist, op het tijdstip waarop de wederpartij:
 - a. in staat van faillissement wordt verklaard;
 - b. (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt;
 - c. door executoriale beslaglegging wordt getroffen;
 - d. onder curatele of onder bewind wordt gesteld;
 - e. anderszins de beschikkingsbevoegdheid of handelingsbekwaamheid met betrekking tot diens vermogen of delen ervan verliest.
2. Het in lid 1 van dit artikel bepaalde is van toepassing, tenzij de curator of de bewindvoerder de uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen als boedelschuld erkent.

Artikel 16: Toepasselijk recht/bevoegde rechter

1. Op de tussen PiVOT en de wederpartij gesloten overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing. De geschillen die uit de overeenkomst voortvloeien zullen eveneens naar Nederlands recht worden beslecht.
2. Geschillen waarin sprake is van een, op een zaak van PiVOT rustend, eigendomsvoorbehoud zullen, wat betreft de goederenrechtelijke gevolgen van het eigendomsvoorbehoud, ter keuze van PiVOT, worden beslecht naar het recht van de staat op welks grondgebied zich de zaak ten tijde van de levering bevindt dan wel naar het recht van de staat van bestemming indien het een voor uitvoer bestemde zaak betreft.
3. Eventuele geschillen zullen worden beslecht door een bevoegde Nederlandse rechter, zij het dat PiVOT de bevoegdheid toekomt een zaak aanhangig te maken voor de bevoegde rechter in de plaats waar PiVOT is gevestigd, tenzij de kantonrechter ter zake bevoegd is.

4. Met betrekking tot geschillen, die voortvloeien uit de overeenkomst gesloten met een wederpartij die gevestigd is buiten Nederland, is PiVOT gerechtigd te handelen conform het bepaalde in lid 2 van dit artikel of - naar haar keuze - de geschillen aanhangig te maken bij de bevoegde rechter in het land c.q. de staat waar de wederpartij gevestigd is.

Specifieke bepalingen

Het bepaalde in de Algemene Bepalingen van deze voorwaarden is onverkort van toepassing. Bij strijdigheid tussen het bepaalde in de Algemene Bepalingen en het bepaalde in de Specifieke Bepalingen en/of bij uitdrukkelijk afwijken van het bepaalde in de Algemene Bepalingen, gaat het bepaalde in de Specifieke Bepalingen voor.

Huur

De volgende bepalingen zijn van toepassing indien PiVOT apparatuur aan de wederpartij verhuurd. Onder huur wordt in dit artikel verstaan het zonder het bedienende personeel ter beschikking stellen van apparatuur aan de wederpartij.

Artikel 17: Bepalingen inzake huur en verhuur van apparatuur

1. Dit artikel is van toepassing op iedere overeenkomst van huur en verhuur c.q. iedere overeenkomst waarin een huurelement voorkomt, gesloten tussen PiVOT en de wederpartij. De overige artikelen van deze algemene voorwaarden zijn eveneens op voornoemde overeenkomsten van toepassing voor zover daarvan in dit artikel niet uitdrukkelijk wordt afgeweken.
2. Alle in lid 1 genoemde overeenkomsten worden aangegaan voor een bepaalde, in de huurovereenkomst opgenomen, huurperiode. Deze huurperiode gaat in op het overeengekomen moment van levering. Onder levering wordt in het kader van dit artikel verstaan: het moment waarop de apparatuur het pand of het magazijn van PiVOT verlaten of voor afhalen ter beschikking staan van de wederpartij.
3. De apparatuur dient door de wederpartij bij PiVOT te worden opgehaald, en uiterlijk op de laatste huurdag vóór 10.00 uur aan PiVOT te worden geretourneerd. Een en ander, tenzij partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen. De wederpartij is verplicht om na afloop van de huurperiode de apparatuur in dezelfde staat waarin hij deze van PiVOT heeft ontvangen en in de emballage waarin het is aangeleverd, op te leveren.
4. PiVOT is gerechtigd een waarborgsom vast te stellen die vóór ingang van de huurperiode door de wederpartij moet worden voldaan.
5. De wederpartij dient de apparatuur na ontvangst op gebreken te controleren. Eventuele gebreken dient de wederpartij onverwijld aan PiVOT door te geven. Indien geen melding van gebreken wordt gemaakt, wordt de apparatuur geacht in goede staat te zijn ontvangen.
6. De wederpartij is verplicht de apparatuur gedurende de huurperiode in goede staat te houden en is verantwoordelijk voor tijdens de huurperiode ontstane schade. Onder de tijdens de huurperiode ontstane schade wordt in het kader van deze algemene voorwaarden tevens verstaan: schade veroorzaakt door derden, zoals bijvoorbeeld - doch niet uitsluitend - ingeval de apparatuur door c.q. in opdracht van de wederpartij tijdens een evenement of een andere voor derden toegankelijke gebeurtenis worden ingezet en tijdens dit evenement c.q. deze gebeurtenis schade wordt veroorzaakt door de aanwezige derden.
7. Onverminderd het bepaalde in de overige leden van dit artikel is de wederpartij gehouden het gehuurde gedurende de huurperiode minimaal te verzekeren voor de gebruikelijke risico's, zoals bijvoorbeeld - doch niet uitsluitend - schade, verlies en tenietgaan van de apparatuur.

Indien de apparatuur en/of onderdelen daarvan (al dan niet onherstelbaar) beschadigd raken c.q. verloren gaan, is PiVOT gerechtigd de reparatiekosten c.q. de nieuwwaarde van de benodigde vervangende onderdelen aan de wederpartij in rekening te brengen. De wederpartij vrijwaart PiVOT bovendien voor eventuele aanspraken van derden die hieruit voor PiVOT kunnen voortvloeien.

8. Het is de wederpartij niet toegestaan wijzigingen op of aan de apparatuur aan te brengen anders dan na voorafgaande schriftelijke toestemming van PiVOT.
9. Defecten aan de apparatuur almede schade en verlies c.q. diefstal dienen onverwijld schriftelijk aan PiVOT te worden gemeld onder opgaaf van alle bijzonderheden.
10. Herstel van schade mag slechts door PiVOT worden uitgevoerd dan wel door of vanwege de wederpartij indien dit na uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van dan wel op aanwijzing van PiVOT geschiedt.
11. Indien de wederpartij om welke reden dan ook de apparatuur niet retourneert aan PiVOT, is de wederpartij verplicht, naast de eventueel gederfde winst, aan PiVOT een schadevergoeding te betalen gelijk aan de nieuwwaarde van de apparatuur. De wederpartij vrijwaart PiVOT bovendien voor eventuele aanspraken van derden die hieruit voor PiVOT kunnen voortvloeien.
12. Voor iedere vertraging in de teruggave van de zaken na het verstrijken van de overeengekomen huurperiode, is de wederpartij een boete verschuldigd ter hoogte van de dagprijs voor ieder uur dat de apparatuur te laat worden geretourneerd. Een en ander onverminderd het recht van PiVOT op volledige schadevergoeding.
13. De wederpartij heeft het recht om bij teruggave en de daarop volgende inspectie, aanwezig te zijn. Eventuele kosten van o.m. vermissing, reiniging en herstel, die nodig zijn om de apparatuur terug te brengen in de staat zoals deze door de wederpartij zijn ontvangen, komen voor rekening van de wederpartij.
14. PiVOT is noch tegenover de wederpartij noch tegenover derden aansprakelijk voor schade veroorzaakt door het gebruik, door de wederpartij zelf, haar personeel, dan wel door haar ingeschakelde derden, tenzij de schade het gevolg is van opzet of bewuste roekeloosheid van PiVOT, haar directie en/of haar leidinggevend personeel.
15. De wederpartij vrijwaart PiVOT tegen aanspraken van derden, welke aanspraken voortvloeien uit (het gebruik van) de door PiVOT via verhuur ter beschikking gestelde zaken.
16. De apparatuur blijven te allen tijde eigendom van PiVOT. Het is de wederpartij niet toegestaan derden op de apparatuur enig recht te verstrekken. Het is de wederpartij mitsdien evenmin toegestaan de apparatuur weder te verhuren, onder te verhuren, dan wel al dan niet tegen betaling aan derden ten gebruike af te staan.
17. In geval van beslaglegging op de apparatuur daaronder begrepen fiscaal bodembeslag of indien gegronde vrees bestaat dat zulks zal geschieden, dient de wederpartij dit onverwijld aan PiVOT te melden. Voorts dient de wederpartij de beslaglegger onverwijld mede te delen dat de apparatuur eigendom zijn van PiVOT.
18. Het is de wederpartij verboden over de apparatuur anders te beschikken dan als houder voor PiVOT en hij dient te allen tijde te voorkomen dat bij derden de verwachting of de indruk wordt gewekt dat hij tot verdere beschikking over de apparatuur bevoegd is.

Ontwikkelen van de software

De volgende bepalingen zijn van toepassing indien PiVOT maatwerksoftware speciaal voor de wederpartij ontwikkelt. Onder de term "software" wordt verstaan de computerprogramma's vastgelegd op voor de computer leesbaar materiaal en de daarbij behorende documentatie.

Artikel 18: **Ontwikkelen van de software**

1. Er zal schriftelijk worden gespecificeerd welke software ontwikkeld zal worden en op welke manier dit zal geschieden. PiVOT zal die softwareontwikkeling met zorg uitvoeren op basis van door de wederpartij te verstrekken gegevens voor de juistheid en volledigheid waarvan de wederpartij instaat. De wederpartij vrijwaart PiVOT voor aanspraken van derden ter zake door de wederpartij verstrekte gegevens.
2. Indien uitdrukkelijk schriftelijk tussen partijen is overeengekomen dat de softwareontwikkeling in fasen zal plaatsvinden kan PiVOT de aanvang van de werkzaamheden die tot een volgende fase behoren uitstellen totdat de wederpartij die resultaten van de daaraan voorafgaande fase schriftelijk heeft goedgekeurd.
3. De wederpartij kan, volgens de overeengekomen voorwaarden, gebruik maken van de door PiVOT opgeleverde software c.q. fases, indien en voor zover de facturen voldaan zijn. Een en ander, tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen.

Artikel 19: Wijzigingen en meerwerk

1. PiVOT zal de wederpartij zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen indien door een tussen partijen nader overeen te komen wijziging of aanvulling van de afgesproken werkzaamheden het tijdstip van voltooiing der werkzaamheden zal worden beïnvloed.
2. Indien voor de softwareontwikkeling een vaste prijs is afgesproken, zal PiVOT de wederpartij tevoren inlichten indien de nader overeen te komen wijziging of aanvulling van de werkzaamheden tot gevolg heeft dat de overeengekomen prijs zal worden overschreden.

Artikel 20: Oplevering en acceptatie

1. PiVOT zal de te ontwikkelen software conform de daartoe opgestelde specificaties - gebruiksklaar - aan de wederpartij opleveren.
2. Indien partijen dit uitdrukkelijk schriftelijk zijn overeengekomen, heeft de wederpartij het recht de software gedurende een periode van 14 dagen na gebruiksklare oplevering te testen. Deze acceptatietest bestaat uit het uitvoeren van een door de wederpartij samengestelde verzameling testgevallen, welke tijdig vóór gebruiksklare oplevering aan PiVOT ter beschikking zullen worden gesteld.
3. Zodra bij het uitvoeren van de acceptatietest blijkt, dat in de software voorkomende problemen de voortgang van de acceptatietest belemmeren, zal de wederpartij PiVOT hierover schriftelijk en gedetailleerd informeren, in welk geval de testperiode van 14 dagen wordt onderbroken, totdat PiVOT de gebreken heeft hersteld.
4. Indien bij het uitoefenen van de acceptatietest blijkt dat de software gebreken vertoont en niet aan de schriftelijk vastgelegde specificaties voldoet, zal de wederpartij PiVOT onmiddellijk na afloop van de testperiode in een schriftelijk en gedetailleerd acceptatieverslag over de gebreken informeren. PiVOT zal in dat geval de gemelde gebreken binnen een redelijke termijn herstellen. Het herstel geschiedt gratis indien de software voor een vaste prijs is ontwikkeld. In alle andere gevallen zal PiVOT aan de wederpartij de met het herstel gepaard gaande kosten in rekening brengen.
5. De software wordt geacht te zijn aanvaard na gebruiksklare oplevering. Indien een acceptatietest is afgesproken, wordt de software geacht te zijn aanvaard na acceptatie door de wederpartij, of 14 dagen na gebruiksklare oplevering indien en voor zover de wederpartij PiVOT niet schriftelijk over de gebreken als voormeld heeft geïnformeerd of na het herstel van de desbetreffende gemelde gebreken.

Artikel 21: Garantie t.a.v. de software

Gedurende een periode van 3 maanden na aanvaarding c.q. oplevering zal PiVOT naar beste vermogen eventuele gebreken herstellen, indien en voor zover de software niet aan de schriftelijk vastgelegde specificaties voldoet. Uitsluitend indien de software voor een vaste prijs is ontwikkeld zal een dergelijk herstel gratis worden uitgevoerd, tenzij er sprake is van gebruiksfouten van de wederpartij of van andere niet aan PiVOT toe te rekenen oorzaken of indien de gebreken bij het uitvoeren van de acceptatietest redelijkerwijs hadden kunnen worden vastgesteld. Herstel van eventueel verloren gegane gegevens valt nimmer onder deze garantie. De garantie is niet van toepassing als de software door anderen dan PiVOT is gewijzigd en/of bewerkt.

Datum: 9 april 2008